

Zasady ustalania składu rodziny studenta i dochodu w rodzinie studenta w roku akademickim 2019/2020

I. SKŁAD RODZINY STUDENTA

1. Skład rodziny studenta ustala się według stanu na dzień składania wniosku.
2. Rodzina oznacza następujących członków rodziny:
 - 1) studenta,
 - 2) małżonka studenta, a także będące na utrzymaniu studenta lub jego małżonka dzieci niepełnoletnie, dzieci pobierające naukę do 26. roku życia, a jeżeli 26. rok życia przypada w ostatnim roku studiów, do ich ukończenia oraz dzieci niepełnosprawne bez względu na wiek,
 - 3) rodziców, opiekunów prawnych lub faktycznych studenta i będące na ich utrzymaniu dzieci niepełnoletnie, dzieci pobierające naukę do 26. roku życia, a jeżeli 26. rok życia przypada w ostatnim roku studiów, do ich ukończenia oraz dzieci niepełnosprawne bez względu na wiek.
3. Student może ubiegać się o stypendium socjalne bez wykazywania dochodów osiągniętych przez osoby, o których mowa w pkt 2, podpunkt 3: w przypadku gdy nie prowadzi wspólnego gospodarstwa domowego z żadnym z rodziców i potwierdził ten fakt w złożonym oświadczeniu oraz spełnia jedną z następujących przesłanek:
 - a) ukończył 26. rok życia,
 - b) pozostaje w związku małżeńskim,
 - c) ma na utrzymaniu dzieci, o których mowa w pkt 2 podpunkt 2,
 - d) osiągnął pełnoletność, przebywając w pieczy zastępczej,
 - e) posiada stałe źródło dochodów i jego przeciętny miesięczny dochód w poprzednim roku podatkowym oraz w roku bieżącym w miesiącach poprzedzających miesiąc złożenia oświadczenia, jest wyższy lub równy 1,15 sumy kwot określonych w art. 5 ust. 1 i art. 6 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych,
3. Dziecko oznacza dziecko własne, małżonka, przysposobione oraz dziecko, w sprawie którego toczy się postępowanie o przysposobienie, dziecko znajdujące się pod opieką prawną lub dziecko przebywające w rodzinie zastępczej.
4. Dziecko niepełnosprawne oznacza dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności, określonym w przepisach o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych.
5. Nie uważa się za członka rodziny studenta rodzeństwa lub dziecka studenta w wieku powyżej 26 lat, nawet jeżeli pozostaje na utrzymaniu, chyba że legitymuje się orzeczeniem o niepełnosprawności.
6. Za opiekuna prawnego rodziny studenta uznaje się osoby, które dla udowodnienia tego faktu mogą przedłożyć wyrok sądu rodzinnego. Wówczas dochody tych osób wlicza się do dochodu rodziny studenta.
7. Za opiekuna faktycznego uważa się osobę, której powierzono sprawowanie opieki na zasadach określonych w ustawie o świadczeniach rodzinnych tj. osobę faktycznie opiekującą się dzieckiem, jeżeli wystąpiła z wnioskiem do sądu rodzinnego o przysposobienie dziecka.
8. Za opiekuna prawnego rodziny studenta nie uznaje się osoby, która wyrokiem sądu sprawuje tylko kuratelę nad członkiem (członkami) rodziny studenta.
9. Do składu rodziny nie wlicza się rodzica, jeśli:

- a) rodzic nie żyje (akt zgonu);
 - b) rodzic zaginął (zaświadczenie z Policji);
 - c) rodzic jest nieznany (odpis zupełny aktu urodzenia);
 - d) rodzic ma orzeczone alimenty względem studenta (do dochodu wlicza się wówczas alimenty);
 - e) rodzic, z którym student mieszka został przez sąd zobowiązany do ponoszenia całkowitych kosztów utrzymania dziecka i nie zobowiązał drugiego z rodziców do świadczenia alimentacyjnego na rzecz tego dziecka; do rodziny nie wlicza się drugiego z rodziców;
 - f) powództwo o alimenty względem rodzica zostało przez sąd oddalone.
9. Do rodziny studenta nie wlicza się konkubenta studenta lub konkubenta członka rodziny studenta.
10. Do rodziny studenta nie wlicza się członka rodziny przebywającego w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie.
11. W przypadku, gdy student zawrze związek małżeński po roku kalendarzowym, z którego dokumentuje się dochody, ale przed dniem złożenia wniosku o pomoc materialną, małżonka studenta wlicza się do składu rodziny studenta.

II. DOCHÓD W RODZINIE STUDENTA

1. Ilekroć mowa jest o dochodzie oznacza to, po odliczeniu kwot alimentów świadczonych na rzecz innych osób:
- 1) przychody podlegające opodatkowaniu na zasadach określonych w art. 27, 30b, 30c i 30e ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, pomniejszone o koszty uzyskania przychodu, należny podatek dochodowy od osób fizycznych, składki na ubezpieczenia społeczne niezaliczone do kosztów uzyskania przychodu oraz składki na ubezpieczenie zdrowotne;
 - 2) inne dochody niepodlegające opodatkowaniu na podstawie przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych:
 - alimenty na rzecz dzieci,
 - zaliczkę alimentacyjną określoną w przepisach o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej,
 - świadczenia pieniężne wypłacane w przypadku bezskuteczności egzekucji alimentów,
 - stypendia doktoranckie przyznane na podstawie art. 209 ust. 1 i 7 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. poz. 1668 i 2024), stypendia sportowe przyznane na podstawie ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie (Dz.U. z 2018 r. poz. 1263 i 1669) oraz inne stypendia o charakterze socjalnym przyznane uczniom lub studentom,
 - zasiłki chorobowe określone w przepisach o ubezpieczeniu społecznym rolników oraz w przepisach o systemie ubezpieczeń społecznych, dochody uzyskane z gospodarstwa rolnego,
 - dochody uzyskiwane za granicą Rzeczypospolitej Polskiej, pomniejszone odpowiednio o zapłacone za granicą Rzeczypospolitej Polskiej: podatek dochodowy oraz składki na obowiązkowe ubezpieczenie społeczne i obowiązkowe ubezpieczenie zdrowotne,
 - świadczenie rodzicielskie,
 - zasiłek macierzyński, o którym mowa w przepisach o ubezpieczeniu społecznym rolników,
 - renty określone w przepisach o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin,
 - renty wypłacone osobom represjonowanym i członkom ich rodzin, przyznane na zasadach określonych w przepisach o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin,
 - świadczenie pieniężne, dodatek kompensacyjny oraz ryczałt energetyczny określone w przepisach o świadczeniu pieniężnym i uprawnieniach przysługujących żołnierzom

- zastępczej służby wojskowej przymusowo zatrudnianym w kopalniach węgla, kamieniołomach, zakładach rud uranu i batalionach budowlanych,
- dodatek kombatancki, ryczałt energetyczny i dodatek kompensacyjny określone w przepisach o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego,
 - świadczenie pieniężne określone w przepisach o świadczeniu pieniężnym przysługującym osobom deportowanym do pracy przymusowej oraz osadzonym w obozach pracy przez III Rzeszę Niemiecką lub Związek Socjalistycznych Republik Radzieckich,
 - ryczałt energetyczny, emerytury i renty otrzymywane przez osoby, które utraciły wzrok w wyniku działań wojennych w latach 1939-1945 lub eksplozji pozostałych po tej wojnie niewypałów i niewybuchów,
 - renty inwalidzkie z tytułu inwalidztwa wojennego, kwoty zaopatrzenia otrzymywane przez ofiary wojny oraz członków ich rodzin, renty wypadkowe osób, których inwalidztwo powstało w związku z przymusowym pobytem na robotach w III Rzeszy Niemieckiej w latach 1939-1945, otrzymywane z zagranicy,
 - środki bezzwrotnej pomocy zagranicznej otrzymywane od rządów państw obcych, organizacji międzynarodowych lub międzynarodowych instytucji finansowych, pochodzące ze środków bezzwrotnej pomocy przyznanych na podstawie jednostronnej deklaracji lub umów zawartych z tymi państwami, organizacjami lub instytucjami przez Radę Ministrów, właściwego ministra lub agencje rządowe, w tym również w przypadkach, gdy przekazanie tych środków jest dokonywane za pośrednictwem podmiotu upoważnionego do rozdzielania środków bezzwrotnej pomocy zagranicznej na rzecz podmiotów, którym służyć ma ta pomoc,
 - należności ze stosunku pracy lub z tytułu stypendium osób fizycznych mających miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, przebywających czasowo za granicą - w wysokości odpowiadającej równowartości diet z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju ustalonych dla pracowników zatrudnionych w państwowych lub samorządowych jednostkach sfery budżetowej na podstawie ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy (Dz.U. z 2018 r. poz. 917, 1000, 1076, 1608 i 1629),
 - należności pieniężne wypłacone policjantom, żołnierzom, celnikom i pracownikom jednostek wojskowych i jednostek policyjnych użytych poza granicami państwa w celu udziału w konflikcie zbrojnym lub wzmocnienia sił państwa albo państw sojusznich, misji pokojowej, akcji zapobieżenia aktom terroryzmu lub ich skutkom, a także należności pieniężne wypłacone żołnierzom, policjantom, celnikom i pracownikom pełniącym funkcje obserwatorów w misjach pokojowych organizacji międzynarodowych i sił wielonarodowych,
 - należności pieniężne ze stosunku służbowego otrzymywane w czasie służby kandydackiej przez funkcjonariuszy Policji, Państwowej Straży Pożarnej, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu i Służby Więziennej, obliczone za okres, w którym osoby te uzyskały dochód,
 - dochody członków rolniczych spółdzielni produkcyjnych z tytułu członkostwa w rolniczej spółdzielni produkcyjnej, pomniejszone o składki na ubezpieczenia społeczne,
 - kwoty diet nieopodatkowane podatkiem dochodowym od osób fizycznych, otrzymywane przez osoby wykonujące czynności związane z pełnieniem obowiązków społecznych i obywatelskich,
 - należności pieniężne otrzymywane z tytułu wynajmu pokoi gościnnych w budynkach mieszkalnych położonych na terenach wiejskich w gospodarstwie rolnym osobom przebywającym na wypoczynku oraz uzyskane z tytułu wyżywienia tych osób,
 - dodatki za tajne nauczanie określone w ustawie z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela (Dz.U. z 2018 r. poz. 967), - dochody uzyskane z działalności gospodarczej prowadzonej na podstawie zezwolenia na terenie specjalnej strefy ekonomicznej określonej w przepisach o specjalnych strefach ekonomicznych,

- ekwiwalenty pieniężne za deputaty węglowe określone w przepisach o komercjalizacji, restrukturyzacji i prywatyzacji przedsiębiorstwa państwowego „Polskie Koleje Państwowe”,
 - ekwiwalenty z tytułu prawa do bezpłatnego węgla określone w przepisach o restrukturyzacji górnictwa węgla kamiennego w latach 2003-2006,
 - świadczenia określone w przepisach o wykonywaniu mandatu posła i senatora,
 - renty określone w przepisach o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich ze środków pochodzących z Sekcji Gwarancji Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej oraz w przepisach o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich,
 - pomoc materialną o charakterze socjalnym określoną w art. 90c ust. 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2018 r. poz. 1457, 1560 i 1669) oraz świadczenia, o których mowa w art. 86 ust. 1 pkt 1-3 i 5 oraz art. 212 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, - kwoty otrzymane na podstawie art. 27f ust. 8-10 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych,
 - świadczenie pieniężne określone w ustawie z dnia 20 marca 2015 r. o działaczach opozycji antykomunistycznej oraz osobach represjonowanych z powodów politycznych (Dz.U. z 2018 r. poz. 690 oraz z 2019 r. poz. 730),
 - stypendia dla bezrobotnych finansowane ze środków Unii Europejskiej;
2. Do dochodów rodziny studenta nie są wliczane:

- 1) Dochody nieopodatkowane podatkiem dochodowym od osób fizycznych lub zryczałtowanym podatkiem dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne, które nie zostały wskazane w katalogu dochodów wymienionych powyżej w ust. 1 pkt 3 - będą to np. świadczenia rodzinne (tj. świadczenie wychowawcze – tzw. 500+, zasiłek rodzinny, dodatki do zasiłku rodzinnego, świadczenia opiekuńcze, w tym zasiłek pielęgnacyjny i świadczenia pielęgnacyjne), świadczenia z pomocy społecznej przysługujących na podstawie ustawy o pomocy społecznej (tj. zasiłki stałe, okresowe, celowe itd.), dopłaty bezpośrednie dla rolników w ramach Wspólnej Polityki Rolnej Unii Europejskiej.
- 2) Ponadto do dochodu nie wlicza się:
 - a) świadczeń, o których mowa w art. 86 ust. 1, art. 359 ust. 1 i art. 420 ust. 1 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce;
 - b) stypendiów przyznawanych uczniom, studentom i doktorantom w ramach:
 - funduszy strukturalnych Unii Europejskiej
 - niepodlegających zwrotowi środków pochodzących z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA),
 - umów międzynarodowych lub programów wykonawczych, sporządzanych do tych umów albo międzynarodowych programów stypendialnych,
 - c) świadczeń pomocy materialnej otrzymywanych przez uczniów na podstawie ustawy o systemie oświaty;
 - d) stypendiów o charakterze socjalnym przyznawanych przez podmioty, o których mowa w art. 21 ust. 1 pkt 40b ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2012 r. poz. 361, z późn. zm.8).
3. W celu obliczenia wysokości dochodu w rodzinie studenta sumuje się wszystkie dochody uzyskane przez studenta i członków rodziny studenta w roku kalendarzowym poprzedzającym rok akademicki, w którym student ubiega się o świadczenia pomocy materialnej.
4. Jeżeli osoba prowadząca działalność opodatkowaną na zasadach określonych w przepisach o zryczałtowanym podatku dochodowym osiągała również dochody opodatkowane na zasadach określonych w art. 27, 30b, 30c i 30e ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (np. z tytułu pobierania świadczeń w razie choroby i macierzyństwa), dochody te podlegają uwzględnieniu w dochodzie rodziny.
5. Przy ustalaniu prawa do stypendium socjalnego, w dochodzie rodziny studenta uwzględnia się kwotę zasądzoną świadczenia alimentacyjnego na rzecz dziecka, studenta lub innego członka jego rodziny.

6. W przypadku, gdy członek rodziny ma ustalone prawo do alimentów, ale ich nie otrzymuje lub otrzymuje w wysokości niższej od ustalonej wyrokiem, ugodą sądową lub ugodą przed mediatorem, do dochodu rodziny stanowiącego podstawę ustalenia prawa do stypendium wlicza się alimenty w otrzymywanej wysokości.
7. Do dochodów nieopodatkowanych wlicza się świadczenia uzyskane z Funduszu Alimentacyjnego.
8. W przypadku, gdy członek rodziny ma zobowiązania alimentacyjne na rzecz osoby spoza rodziny, od dochodu członka rodziny odejmuje się kwotę alimentów zapłaconych na rzecz tej osoby.
9. Za utratę dochodu uznaje się utratę dochodu, która nastąpiła wyłącznie w związku z następującymi okolicznościami:
 - 1) uzyskaniem prawa do urlopu wychowawczego,
 - 2) utratą zasiłku lub stypendium dla bezrobotnych,
 - 3) utratą zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej,
 - 4) utratą zasiłku przedemerytalnego lub świadczenia przedemerytalnego, nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, a także emerytury lub renty, renty rodzinnej, renty socjalnej lub rodzicielskiego świadczenia uzupełniającego, o którym mowa w ustawie z dnia 31 stycznia 2019 r. o rodzicielskim świadczeniu uzupełniającym (Dz.U. poz. 303),
 - 5) wykreśleniem z rejestru pozarolniczej działalności gospodarczej lub zawieszeniem jej wykonywania w rozumieniu art. 16b ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz.U. z 2017 r. poz. 2336 oraz z 2018 r. poz. 650 i 858) lub art. 36aa ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 2017 r. poz. 1778, z późn. zm.5)),
 - 6) utratą zasiłku chorobowego, świadczenia rehabilitacyjnego lub zasiłku macierzyńskiego, przysługujących po utracie zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej,
 - 7) utratą zasądzonych świadczeń alimentacyjnych w związku ze śmiercią osoby zobowiązanej do tych świadczeń lub utratą świadczeń pieniężnych wypłacanych w przypadku bezskuteczności egzekucji alimentów w związku ze śmiercią osoby zobowiązanej do świadczeń alimentacyjnych;
 - 8) utratą świadczenia rodzicielskiego,
 - 9) utratą zasiłku macierzyńskiego, o którym mowa w przepisach o ubezpieczeniu społecznym rolników,
 - 10) utratą stypendium doktoranckiego określonego w art. 209 ust. 1 i 7 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce;
10. W przypadku utraty dochodu przez członka rodziny, w roku kalendarzowym poprzedzającym rok akademicki lub po tym roku, ustalając dochód, nie uwzględnia się dochodu utraconego.
11. Nie stanowi utraty dochodu przebywanie na urlopie bezpłatnym.
12. Za dochód uzyskany uważa się uzyskanie dochodu wyłącznie w wyniku zaistnienia następujących okoliczności:
 - 1) zakończeniem urlopu wychowawczego,
 - 2) uzyskaniem zasiłku lub stypendium dla bezrobotnych,
 - 3) uzyskaniem zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej,
 - 4) uzyskaniem zasiłku przedemerytalnego lub świadczenia przedemerytalnego, nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, a także emerytury lub renty, renty rodzinnej, renty socjalnej lub rodzicielskiego świadczenia uzupełniającego, o którym mowa w ustawie z dnia 31 stycznia 2019 r. o rodzicielskim świadczeniu uzupełniającym,
 - 5) rozpoczęciem pozarolniczej działalności gospodarczej lub wznowieniem jej wykonywania po okresie zawieszenia w rozumieniu art. 16b ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników lub art. 36aa ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych,
 - 6) uzyskaniem zasiłku chorobowego, świadczenia rehabilitacyjnego lub zasiłku macierzyńskiego, przysługujących po utracie zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej,
 - 7) uzyskaniem świadczenia rodzicielskiego,

- 8) uzyskaniem zasiłku macierzyńskiego, o którym mowa w przepisach o ubezpieczeniu społecznym rolników, k) uzyskaniem stypendium doktoranckiego określonego w art. 209 ust. 1 i 7 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.
13. W przypadku uzyskania dochodu przez członka rodziny w roku kalendarzowym poprzedzającym rok akademicki, ustalając dochód, uzyskany w tym roku dochód dzieli się przez liczbę miesięcy, w których dochód ten został osiągnięty, jeżeli dochód ten jest uzyskiwany w okresie, na który jest ustalane prawo do stypendium
14. W przypadku uzyskania dochodu po roku kalendarzowym poprzedzającym rok akademicki dochód ustala się na podstawie dochodu powiększonego o kwotę osiągniętego dochodu za miesiąc następujący po miesiącu, w którym nastąpiło uzyskanie dochodu, jeżeli dochód ten jest uzyskiwany w okresie, na który ustalane jest prawo do stypendium.
15. Zmiana warunków zatrudnienia nie stanowi uzyskania dochodu (np. wzrost wynagrodzenia, zwiększenie wymiaru etatu) ani utraty dochodu (np. zmniejszenie wynagrodzenia, zmniejszenie wymiaru etatu).
16. W przypadku gdy do ustalania wysokości dochodu uprawniającego studenta do ubiegania się o stypendium socjalne przyjmuje się dochód z prowadzenia gospodarstwa rolnego, dochód ten ustala się na podstawie powierzchni użytków rolnych w hektarach przeliczeniowych znajdujących się w posiadaniu rodziny studenta w roku kalendarzowym poprzedzającym rok akademicki i wysokości przeciętnego dochodu z pracy w indywidualnych gospodarstwach rolnych z 1 ha przeliczeniowego, ogłaszanego na podstawie art. 18 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym. Wysokość tego dochodu ogłaszana jest corocznie we wrześniu przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego.
17. W przypadku uzyskiwania dochodów z gospodarstwa rolnego oraz dochodów pozarolniczych dochody te sumuje się.
18. Za gospodarstwo rolne uważa się obszar gruntów sklasyfikowanych w ewidencji gruntów i budynków jako użytki rolne lub jako grunty zadrzewione i zakrzewione na użytkach rolnych, z wyjątkiem gruntów zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej innej niż działalność rolnicza, o łącznej powierzchni przekraczającej 1 ha przeliczeniowy, stanowiących własność lub znajdujących się w posiadaniu osoby fizycznej, osoby prawnej albo jednostki organizacyjnej, w tym spółki, nieposiadającej osobowości prawnej. W przypadku mniejszej powierzchni gruntów nie ustala się dochodu z gospodarstwa rolnego.
19. Zmiana powierzchni gospodarstwa rolnego (np. sprzedaż, zakup) nie stanowi utraty ani uzyskania dochodu. Wszelkie zmiany uwzględniane są w latach, które stanowią podstawę przyznawania pomocy materialnej z zastrzeżeniem, że jeśli zmiana powierzchni nastąpiła w trakcie roku dochód należy liczyć proporcjonalnie do liczby miesięcy posiadania gospodarstwa rolnego. Tak wyliczony dochód dzieli się przez 12 miesięcy.
20. Przy ustalaniu dochodu z gospodarstwa rolnego nie uwzględnia się dopłat bezpośrednich uzyskanych w ramach Wspólnej Polityki Rolnej Unii Europejskiej.
21. Ustalając dochód rodziny uzyskany z gospodarstwa rolnego, do powierzchni gospodarstwa stanowiącego podstawę wymiaru podatku rolnego wlicza się obszary rolne oddane w dzierżawę, z wyjątkiem:
- 1) oddanej w dzierżawę, na podstawie umowy dzierżawy zawartej stosownie do przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników, części lub całości znajdującego się w posiadaniu rodziny gospodarstwa rolnego,
 - 2) gospodarstwa rolnego wniesionego do użytkowania przez rolniczą spółdzielnię produkcyjną,
 - 3) gospodarstwa rolnego oddanego w dzierżawę w związku z pobieraniem renty określonej w przepisach o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich ze środków pochodzących z Sekcji Gwarancji Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej.
22. Za umowę, o której mowa w ust. 21 pkt 1) uznaje się umowę dzierżawy zawartą w formie pisemnej na okres co najmniej 10 lat i zgłoszoną do ewidencji gruntów i budynków przez emeryta lub rencistę rolniczego z osobą niebędącą:
- a) małżonkiem wydzierżawiającego,
 - b) jego zstępnym lub pasierbem,
 - c) małżonkiem zstępnego lub pasierba,
 - d) osobą pozostającą z wydzierżawiającym we wspólnym gospodarstwie domowym,

- e) małżonkiem osoby pozostającej z wydzierżawiającym we wspólnym gospodarstwie domowym.
23. Ustalając dochód uzyskany przez dzierżawcę gospodarstwa rolnego oddanego w dzierżawę na zasadach, o których mowa w ust. 21, dochód uzyskany z gospodarstwa rolnego pomniejsza się o zapłacony czynsz z tytułu dzierżawy.
24. Ustalając dochód rodziny uzyskany z wydzierżawionego od Agencji Nieruchomości Rolnych gospodarstwa rolnego, dochód uzyskany z gospodarstwa rolnego pomniejsza się o zapłacony czynsz z tytułu dzierżawy.
25. Jeżeli w roku kalendarzowym, z którego dokumentuje się dochody nastąpiło przekazanie gospodarstwa rolnego i uzyskanie z tego tytułu renty strukturalnej, ustalając dochód w rodzinie studenta za ten rok należy uwzględnić dochód z gospodarstwa rolnego za miesiące przed przekazaniem gospodarstwa i dodać rentę strukturalną za pozostałe miesiące roku.
26. W przypadku gdy członek rodziny osiąga dochody poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej dokonuje się ich przeliczenia na podstawie średniego kursu walut obcych ogłaszanego przez Prezesa Narodowego Banku Polskiego, z ostatniego dnia roboczego roku kalendarzowego, z którego dochód członków rodziny stanowi podstawę ustalenia prawa do stypendium socjalnego. Identyczne zasady stosuje się do przeliczenia dochodu studentów cudzoziemców, jeżeli mają prawo do ubiegania się o świadczenia pomocy socjalnej.
27. W przypadku, gdy członek rodziny uzyska poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej dochód, którego nie osiągał w roku kalendarzowym stanowiącym podstawę ustalenia prawa do stypendium socjalnego, przeliczenia tego dochodu dokonuje się na podstawie średniego kursu walut obcych z ostatniego dnia roboczego miesiąca następującego po miesiącu, w którym dochód został osiągnięty.
28. Ustalając dochód rodziny nie uwzględnia się dochodu uzyskiwanego przez zaginionego członka rodziny studenta (jeśli do wniosku dołączono zaświadczenie właściwej w sprawie jednostki policji o przyjęciu zgłoszenia o zaginięciu członka rodziny studenta), a ustalając dochód w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie uwzględnia się tego członka rodziny.
29. Stałe źródło dochodu oznacza generalnie nieprzerwane źródło dochodu w roku, czyli dla ostatniego roku podatkowego przez 12 miesięcy w roku (np. wynagrodzenie z tytułu umowy o pracę, a także między innymi: renta po zmarłym rodzicu, renta inwalidzka, alimenty, cyklicznie zawierane umowy zlecenia, umowy o dzieło). Uczelnia może jednak w szczególnych przypadkach uznać źródło dochodu jako stałe np. w sytuacji rozpoczęcia pracy przez studenta później niż w styczniu, pod warunkiem, że przy liczeniu miesięcznego dochodu studenta dochód z ostatniego roku podatkowego będzie traktowany jako dochód z 12 miesięcy.
30. Stałe źródło dochodu dokumentuje się przedstawiając m. in. zaświadczenie z zakładu pracy o zatrudnieniu, umowy cywilnoprawne (zlecenia, o dzieło), decyzje właściwego organu o przyznaniu renty, wyrok sądowy zasądzający alimenty, ponadto zaświadczenia o wysokości osiągniętego dochodu (zaświadczenia z urzędu skarbowego, zaświadczenia z zakładu pracy o wysokości osiągniętego dochodu i inne).
31. W przypadku, gdy student zawrze związek małżeński po roku kalendarzowym, z którego dokumentuje się dochody, ale przed dniem złożenia wniosku o pomoc materialną, w celu ustalenia prawa do stypendium socjalnego należy uwzględnić dochody małżonka za ten rok. Fakt zawarcia małżeństwa dokumentuje się odpisem skróconym aktu małżeństwa.
32. Jeśli student wychowywał się w rodzinie zastępczej to po uzyskaniu przez niego pełnoletności za dochód do celów stypendialnych przyjmuje się tylko dochody przez niego osiągnięte.
33. Za opiekuna prawnego rodziny studenta uznaje się osoby, które dla udowodnienia tego faktu mogą przedłożyć wyrok sądu rodzinnego. Wówczas dochody tych osób wlicza się do dochodu rodziny studenta.
34. W przypadku, gdy członek rodziny przebywa w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie, ustalając dochód rodziny w przeliczeniu na osobę, nie uwzględnia się osoby przybywającej w tej instytucji.
35. W przypadku śmierci rodzica studenta lub utraty źródła dochodu wysokość stypendium socjalnego może być ustalona ponownie:

- 1) w pierwszym przypadku: na podstawie dochodów drugiego rodzica z ostatniego roku podatkowego przed złożeniem wniosku i ewentualnej renty rodzinnej (o ile taka studentowi lub rodzeństwu studenta przysługuje),
- 2) w drugim przypadku: na podstawie udokumentowanego dochodu rodziny pomniejszonego o utracony dochód.